

[Ebba Strangø]

videre forhandlinger om, hvordan vi kan give noget til de uddannelsessøgende, for det trænger de i hvert fald til.

Freddy Madsen (DKP):

Vi er meget tilfredse med, at retsforbundet har fremsat dette forslag, mest fordi det igen giver anledning til – som da vi fremsatte vores forslag – at føre en debat her i folketings-salen om dette vigtige problem.

Jeg vil gerne på forhånd sige, at vi er ikke enige med retsforbundet i den måde, man vil løse problemerne på. Vi synes, det er rigtigt, hvad der står i bemærkningerne om de vanskeligheder, de uddannelsessøgende har, men vi mener fortsat, at det bør være stipendierne, der forhøjes, og det må være dem, der må være grundstammen i uddannelsesstøtten. Det er i øvrigt også i overensstemmelse med de løfter, som et enigt folketing gav, da det i sin tid vedtog den nuværende uddannelsesstøttelov.

Men naturligvis er der problemer i det også. Retsforbundet peger i sine bemærkninger på nogle af de problemer, der er omkring disse indtægtsgrænser i loven. Vi er da enige i, at selv med de forhøjelser, der nu er planlagt af forældreindtægtsgrænserne, er det meget få almindelige, arbejdende mennesker, som er i stand til at opnå, at deres børn får andel i denne uddannelsesstøtte, medens det fortrinsvis er folk med de store skattefradrag, der har denne mulighed. Det anser vi heller ikke for rimeligt, men vi har sagt flere gange, også på andre områder, at vi tror ikke, den sag kan løses, medmindre man foretager en omfattende omlægning af vores skattesystem. Det er på dette som på andre områder det, som forhindrer, at vi er i stand til at opnå retfærdige ordninger.

Jeg vil ikke sige, at vi er forundrede, men vi ser med megen skepsis på de forhandlinger, som er ført imellem socialdemokratiet og de radikale. Naturligvis har disse partier lov til at forhandle, men i betragtning af, at de udgør et mindretal i folketinget, havde vi fundet det rimeligt, om man også havde orienteret andre partier om disse forhandlinger og inddraget andre i dem. Nu viser debatten her i dag – som debatten om vores forslag – at der faktisk findes det, som vistnok i socialdemokratisk sprogbrug hedder et komfortabelt flertal her i folketinget for at foretage en væsentlig større forbedring end den, som er

indeholdt i det socialdemokratisk-radikale forlig, idet alle erkender – det går jo langt ind i de borgerlige rækker – at det er nødvendigt at gøre noget.

Ganske vist siger ordføreren for venstre, at man først må have loven til at virke et stykke tid, før man kan få det rigtige billede af, hvad der foregår. Der kan vist ikke være nogen her i folketinget ud over venstres medlemmer, som ikke er helt klar over, hvordan virkningerne er på nuværende tidspunkt, hvor katastrofalt det er for de uddannelsessøgende.

Det viser sig altså, at der faktisk er et flertal for at forbedre de uddannelsessøgendes vilkår. Men det slap også ud i undervisningsministerens indledning heroppe, hvad sagen drejer sig om. Det er i virkeligheden ikke et spørgsmål om at skaffe et flertal, det er ikke engang et spørgsmål om at skulle nøjes med et flertal på venstrefløjnen. Det, der er sagen her, er, at socialdemokratiet ikke vil give mere end 110 mill. kr. til de uddannelsessøgende. Det skal stå lysende klart også ude på landets læreanstalter, at den eneste forhindring, der findes for at give de uddannelsessøgende en anstændig behandling i denne situation, det er socialdemokratiet og regeringen. Det er dem, der forhindrer, at der gives de uddannelsessøgende blot nogenlunde rimelige forhold. Det er meget beklageligt, at det er kommet dertil, men jeg synes, det er rimeligt, at også denne kendsgerning kommer ud, så den kan blive diskuteret og vurderet efter fortjeneste.

Niels Helveg Petersen (RV):

Der er to hovedpunkter i retsforbundets forslag. Det første er, at man vil afskaffe de nuværende stipendier fuldstændigt. Det vil sige, at man sådan set starter det, man kalder en forbedring af de uddannelsessøgendes vilkår, med at fjerne en støttemulighed på godt og vel 600 mill. kr. om året i stipendier til de uddannelsessøgende.

Jeg har ikke fantasi til at forestille mig, at man – heller ikke under de drøftelser, der skal være, når undervisningsministeren formentlig i næste folketingssamling fremsætter et reformforslag – kan nå frem til fuldstændigt at afskaffe stipendiestøtten. Især i de længerevarende studiers første år er det for de unge meget vanskeligt at overskue, hvil-